

10 interpretacions inoblidables

De la mítica dona d'Honorato a la Glòria de Sagarra passant per la Rosa d'Almodóvar

NÚRIA JUANICO
BARCELONA

“**A**ixò que un paper em va com l'anell al dit és una llegenda urbana. He fet milers de papers, no n'hi ha cap d'igual. I sempre em diuen que em van com l'anell al dit. Fa cansat”, deia Rosa Maria Sardà el 2012 en una entrevista a TV3. “És que ho fas molt bé, per això ho diem”, li responia la periodista, Helena García Melero. “Doncs aleshores que ho diguin, que ho diguin: la Rosa Maria Sardà ho fa molt bé”, rebatia l'actriu.

I és que, realment, Sardà era una bèstia escènica que sabia trobar el punt just de tots els personatges que va interpretar, ja fossin papers còmics o dramàtics. L'actriu va brillar amb personatges hilarants i commovedors, alguns dels quals han quedat fixats en la memòria teatral i cinematogràfica del país.

01

'El knack o qui no té grapa no engrapa'

(1969)

El primer paper protagonista de Rosa Maria Sardà va ser a l'espectacle *El knack*, dirigit per Ventura Pons. Estrenat el 1969, el muntatge era una adaptació de l'obra d'Ann Jellicoe en què Sardà encarnava una noia provinciana que acaba d'arribar a Londres. Amb aires innocents i una credulitat extrema, la jove protagonista s'embarrancava en les aventures de tres joves obsessiònats per seduir qualsevol noia que es creués en el seu camí.

02

'Ahí te quiero ver'

(DE 1984 A 1987)

Després d'estrenar-se com a presentadora de televisió a finals dels anys 70, Sardà va consolidar la seva vis còmica amb *Ahí te quiero ver*, un programa de gags que es va emetre a Televisió Espanyola entre el 1984 i el 1987. L'actriu feia gala de la seva espectacular capacitat de transformar-se en diversos personatges, si bé un d'aquests va popularitzar-se en especial: Sardà interpretava una esposa que ha aniquilat la personalitat del seu marit (Enric Pous). Qui no recorda aquell menyspreu a l'hora de cridar "Honorato"?

03

'Moros y cristianos'

(1987)

Cuqui Planchadell és una dona amb les idees clares en un món d'homes maldestres i desorde-

07

nats. Sardà va donar vida al personatge del film de Luis García Berlanga subratllant-ne el vessant més estricte i manipulador per aconseguir que els seus germans li donessin suport i fessin veure al pare la necessitat d'innovar en l'empresa familiar, una fàbrica de torrons. El xoc entre la rigidesa d'ella i el descontrol dels altres va desembocar en una comèdia histriònica amb situacions hilarants.

04

'L'Hostal de la Glòria'

(1992)

Atrafegada, sense parar de feinar, la Glòria de la Sardà era una hostalera coratjosa i carregada de vivacitat, que demostrava efusivament el seu amor pel marit però també per la festa. L'actriu va encapçalar el muntatge de Josep Maria Sagarra dirigit per Josep Montanyès i amb Rosa Vila i Mercè Pons al repartiment. Amb aquestes dues intèrprets, el 2010 van recuperar peces de Sagarra i van fer-ne un recital el 2010.

09

05

'¿Por qué lo llaman amor cuando quieren decir sexo?'

(1993)

El primer Goya de Sardà va arribar el 1993 per un paper secundari en una pel·lícula comercial. A *¿Por qué lo llaman amor cuando quieren decir sexo?*, Sardà interpretava la Sole, la mare del protagonista, una dona conservadora que s'escandalitzava per qualsevol minúcia. El premi a millor interpretació de repartiment reconeixia la fabulosa feina de l'actriu a l'hora de donar vida a personatges que no estaven en primera línia, però que ella dotava de força i personalitat per fer-los destacar per damunt de la resta.

04

10

06

'La niña de tus ojos'

(1998)

"Nosaltres som gent del cinema, artistes", deia amb contundència Rosa Rosales en boca de Rosa Maria Sardà. A *La niña de tus ojos*, dirigit per Fernando Trueba, l'actriu va poder reflectir un territori que coneixia molt bé, el de la indústria cinematogràfica, mitjançant el personatge d'una intèrpret veterana que participa en una superproducció sobre Isabel la Católica. El repartiment de la pel·lícula era de traca, amb Penélope Cruz, Antonio Resines i Loles León, entre d'altres. El film va rebre 18 nominacions als

03

Goya, una de les quals va ser per a Sardà, que no va guanyar-lo.

07

'Todo sobre mi madre'

(1999)

Un altre dels secundaris més memorables de Sardà és el de la Rosa, una falsificadora d'art mare d'una monja que té un fill amb un transsexual. El paper que li va donar Pedro Almodóvar a *Todo sobre mi madre* era petit, però Sardà va saber-lo dotar de matisos per reflectir el conflicte d'una mare lluitadora que, malgrat intentar-ho, reconeix no ser capaç d'entendre la seva filla.

08

'Olors'

(2000)

A principis del segle XXI el Teatre Nacional de Catalunya va acollir un equip imbatible: Rosa Maria Sardà dirigida per Mario Gas en una obra de Josep Maria Benet i Jornet. L'actriu es va enfrontar aleshores a la desolació que vivia la Maria, una dona que veu com la ciutat que coneixia és enderrocada. El paper també va representar el retorn de Sardà als escenaris, d'on s'havia allunyat feia vuit anys per centrar-se en la seva carrera cinematogràfica.

09

'El dubte'

(2012)

La monja de voluntat fèrria que protagonitza *El dubte*, l'obra de John Patrick Shanley, tampoc es va resistir al talent de Rosa Maria Sardà. Aquest paper, que han interpretat altres grans actrius com Meryl Streep, destaca per la seva dificultat a l'hora d'equilibrar la contenció que demana el personatge amb la intensitat dels fets que s'expliquen. Sardà se'n va sortir de forma brillant en un muntatge dirigit per Silvia Munt i amb Pere Arquillué i Mar Ulldemolins al repartiment.

10

'Crec en un sol Déu'

(2015)

Vestida amb una americana negra, sense cap mena d'escenografia ni caracterització, Sardà es plantava al davant d'un faristol i començava la lectura. L'actriu no necessitava res més per fer ressonar les bombes de la franja de Gaza que apareixen en aquest text de Stefano Massini. Tan sols amb la seva força interpretativa, Sardà reproduïa l'angoixa, el terror i la desesperació absolutes de la vida quotidiana a Gaza. Aquella lectura drammatitzada, dirigida per Lluís Pasqual, va ser una de les últimes aparicions escèniques d'una actriu que ja és una llegenda.